LAIKAS

Nr. 739 - XLII M.

Concesión Nº 4289
Franqueo Pagado
Concesión Nº 4015
Tarifa Reducida

CORREO ARGENTINO C. CENTRAL

"EL TIEMPO"
MENDOZA 2280 — 1870 - Avellaneda
Buenos Aires - Tel. 208 - 5027
R. N. de la Prop. Intelectual Nr. 1.202.103
Director Resp.: P. Agustín STRIGVILAS

BUENOS AIRES - ARGENTINA • PERIODICO QUINCENAL LITUANO • MARZO DE 1989

SVEIKI SULAUKĘ ŠVENTŲ VELYKŲ!

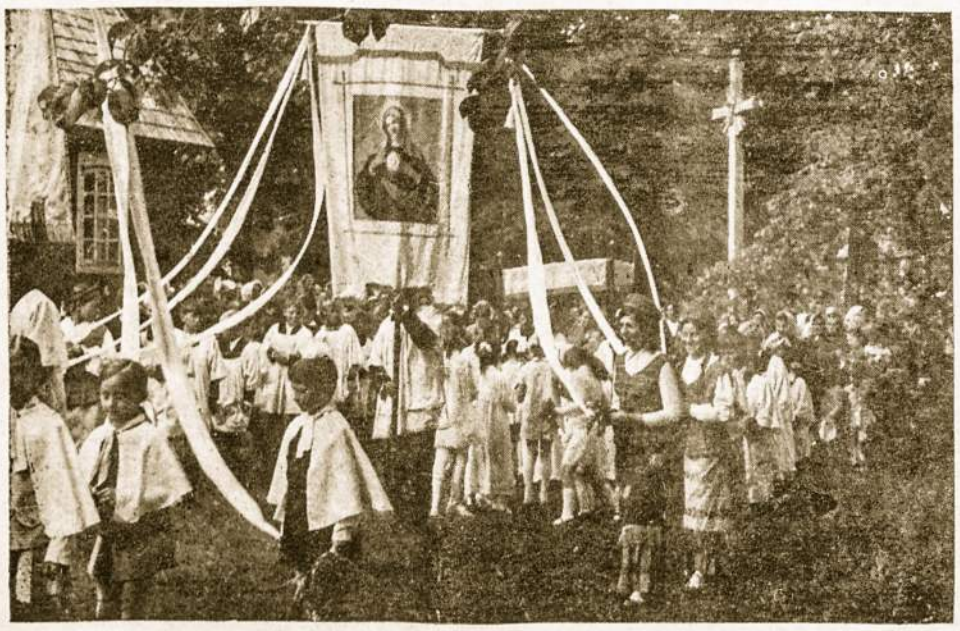

Velykų procesiją ok. Lietuvoje. Junkimės prie jos nors mintimi!

PASAULYJE

Jerevane demonstravo pusė milijono žmonių. Sovietų saugumas ir kareiviai suėmė daugiau kaip 1.400 asmenų, praneša armėnų spaudos biuro direktorius.

Maskvoje Amerika ir Sovietų Sąjungą pasirašė naują grūdų pardavimo sutartį iki 1990 metų pabaigos. Sovietai pirks kasmet 9 mil. metrinių tonų grūdų.

1987 metų Pabaltijo valstybių duomenys: Estija - 1,6 mil. gyventojų, 60 % estų, Latvija 2,5 mil. gyventojų, 48 % latvių, Lietuvoje - 3,6 mil. gyventojų, 80 % lietuvių.

Kanados paštas išleido keturis ženklus paminėti Ukrainos apsikrikštijimo tūkstantmečiui.

Los Angeles Times dienrašty Jeane Kirkpatrick rašo, jog reikia reikalauti, kad Jungtitinių Tautų priežiūroje būtų keeliamas Pabaltijo tautų sugrąžinimas į pasaulio tautų arėną, kaip kad yra keliamas PLO valstybės klausimas.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio pirmininku išrinktas prof. Vytautas Landsbergis.

Sovietų Sąjunga sustabdė Laisvės radio Europoje translacijų trukdymus. Nuo pat 1953 metų, kai buvo pradėtos Laisvės radio laidos, sovietai trukdė jų perdavimą už "geležinės uždangos".

Pavergtoje Lietuvoje surinktieji peticijų parašai, ant kurių pasirašė beveik du milijonai žmonių, kurie pasisakė prieš Kremliaus konstitucijos pasiūlytus pakeitimus ir už Lietuvos suverenumą, taip pat buvo įteikti Kremliuje.

Kauno istorijos muziejaus sodelyje Sąjūdžio seimo nariai Laisvės paminklo atdengimo iškilmėse priėmė priesaiką 200.000 žmonių akivaizdoje: **"Mes Sąjūdžio seimo deputatai, Lietuvos nepriklausomybės dieną, atėję prie Laisvės paminklo, sakome: Tebūna Lietuva tokia, kokios norės žmonės. Mūsų tikslas: Laisva Lietuva! Mūsų likimas: Lietuva! Tepadeda mums Dievas ir viso pasaulio geros valios žmonės".**

Gruzijos komunistų Aukščiausioji taryba vienbalsiai nubalsavo prieš Kremliaus parengtus konstitucinius pakeitimus, kaip kad ir Estija. Jų Vadas viešai pasakė susirinkusiai 200.000 gruzinų miniai prie parlamento pastato, jog jie kitaip negalėję padaryti, nes turį skaitytis su gruzinų tautos valia.

VASARIO 16-TOS DIENOS ŠVENTĖ KAUNE

KARDINOLO V. SLADKEVIČIAUS KALBA

1989 m. Vasario 16 d.

Po 50-ties metų pirmą kartą Kauno muziejaus sodelyje buvo švenčiama Lietuvos Neprikalusomybės paskelbimo šventė. Manoma, kad dalyvavo apie 250 tūkstančių žmonių. Buvo atidengta naujai atstatyta Laisvės statula. Į Lietuvos ir kaimininių valstybių vėliavomis papuoštą aikštę buvo įneštas Akmuo iš kovų lauko už laisvę žuvusiems. Gaudžia trimitai. Giedamas Lietuvos Himnas. Kardinolas Vincentas Sladkevičius taria žodį į tautą:

—Lietuva Tėvyne mūsų,
Tu didvyrių žemė . . . —

Šitais žodžiais broliai ir seserys noriu pasisveikinti su jumis. Šiandien taip didingoje ir iškilmingoje valandoje, lygiai prieš 50 metų, 1939 m. vasario 16 d., aš kaip Jezuitų gimnazijos abiturientas stovėjau kaip tik šitame Muziejaus sodelyje ir šventėme čia mums galimu iškilmingiausiu būdu Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Po penkiasdešimt metų turiu laimės vėl stovėti čia šitame Muziejuje kartu su jumis. Ką mes atsinešėm iš praeities?

—Iš praeities tavo sūnūs
Te stiprybę semia . . . —

Taip sako mūsų himno žodžiai. Ir iš tiesų, praeitis taip garbinga ir šlovinga mūsų tautos stiprina mus kiekvieną išlaikyti gyvą tautos dvasią, meilę tėvų ir protėvių žemei, tėvų protėvių kalbai.

Daug kas pasikeitė per tą laikotarpį, bet mums yra džiugu, kad mes vėl taip skaitlingai sugebėjome šiandien susiburti šiai nepriklausomybės šventei. Didžią ją mes švenčiame čia šiandien ne kaip turimą nepriklausomybę, bet kaip norimą, kaip trokštamą, kaip laukiamą, kaip mūsų pačių pastangomis siekiamą. Ir mes tikime, kad nepriklausomybė nebus tik praeities dalykas, tik praeities reiškinys, prisiminimas, bet bus ir šių dienų mūsų tikrovė.

Nepriklausomybė istorijos žingsniais pamažu keliauja mūsų krašto link. ateis vėl į mūsų tėvų žemę ir mes pasijusime, kad esame ne tik Lietuva, bet ir laisva, nepriklausoma tauta.

Nepriklausomybė tai nereiškia, kad niekam nepriklausyti. Nepriklausomybė, kaip tik reiškia — priklausyti. Bet kam? Ne svetimiesiems, ne svetimam kraštui, bet savajam kraštui, savo tėvų ir protėvių žemei; priklausyti savajai tautai, priklausyti lietuviškai kalbai, lietuviškam žodžiui.

Ir tik tada, kada mes visa savo būtimi, visu savo gyvenimu tikrai priklausysime lietuviškam žodžiui, lietuviškam kraštui, tėvų ir protėvių žemei, tikrai ateis ir nepriklausomybė į mūsų gyvenimą.

Kol nebus mūsų pilnos priklausomybės mūsų tėvų žemei Lietuvai, kol mūsų širdys nebus suaugusios su tėvų ir protėvių žeme, su tėvų ir protėvių kalba, tol nepriklausomybė negalės ateiti į mūsų gyvenimo buitį, į mūsų širdis.

E. L.

Ispanijos ir Amerikos atstovų derybos New Yorke pasibaigė susitarimu, kad Amerika dar 8 metus galės turėti savo bazes Ispanijoje.

SĄJŪDŽIO SEIMO DEKLARACIJA

Kaune įvykusioje iškilmingoje Sąjūdžio Seimo sesijoje buvo svarstomos Lietuvos ateities gairės ir priimta ši Sąjūdžio Seimo deklaracija:

Lietuvių tauta niekada nesusitaikė su valstybės suvereniteto praradimu. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis reiškia tautos ryžtą taikiu būdu atkurti savo teises, gyventi nepriklausomai nuo bet kurio diktato. Sąjūdis žengia keliu į politinį, teisinį, ekonominį bei kultūrinį Lietuvos savarankiškumą. Sąjūdis, kaip tarp svarbiausių žmogaus teisių, deklaruoja Lietuvos piliečių teisę, nepriklausomai rinktis savas valstybinio gyvenimo formas. Šiandien prie atidengto laisvės paminklo Vienybės aikštėje Kaune, Sąjūdžio Seimas prieš visą tautą prisiekė siekti šio tikslo. Trumpai jis nusakomas dvien žodžiais: LAISVA LIETUVA!

TĖVINĖ MŪSŲ LIETUVA

Leonas Narbutas

Vėl susitinkam kaip jaunystėj,
O jau pražilusi galva — —
Nors paukščiais teko mums išskristi,
Bet liko lizdas — LIETUVA.

Jei tau svetur klajoti lėmė
Valia sava ar ne sava —
Žinai kaip šaukia gimta žemė,
Mažytis kraštas — LIETUVA.

O mums, kurių jaunystės žiedą
Užgožė kruvina spalva,
Prisiminimais šiandien gieda
Brangioji mūsų LIETUVA.

Ji — pirmas mūsų laimės rytas.
Tokia ir liks visad gyva.
Ir neiškeisim jos į kitą —
Tėvynė mūsų LIETUVA!

Prof. VYTAUTO SKUODŽIO VIEŠNAGĖ ARGENTINOJE

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba pakvietė prof. Vytautą Skuodį apsilankyti Argentinon Vasario 16-tos proga. PLB Valdyba tarpininkaujant ponui Vyt. Dambravai išpildė šį prašymą. Štai vasario 13 d. prof. Vyt. Skuodis atsirado Argentinoje. Tą pačią dieną svečias turėjo ilgą pokalbį su Argentinos Liet. Jaunimo Sąjungos nariais Ruplėnų namuose. Jaunimas gyvai domėjosi dabartine Lietuvos padėtimi.

Vasario 15 d. svečias palydėtas Lietuvių Susivienijimo narių buvo nuvežtas iki La Platos miesto, kur apžiūrėjo didelį Palentologinį muziejų, apsilankė Berisso mieste, kur turėjo pokalbį su "Mindaugo" draugijos pirmininke profesora Valentina Bukauskaite de Persico, apsilankė "Mindaugo" draugijos patalpose. Tos pačios dienos vakare prof. V. Skuodis lankėsi Argentinos Lietuvių Susivienijimo patalpose, kur turėjo pokalbį su lietuviais patriotais, besidominčiais lietuvybės klausimais.

Vasario 16-tą dieną prof. V. Skuodis turėjo pagrindinę paskaitą Lietuvių Centro rūmuose Buenos Aires mieste. Pradedant paskaitą buvo sugiedotas Lietuvos himnas, kun. Aug. Steigvilas pristatė publikai prelegentą, toliau svečias davė išsamią paskaitą apie paskutinių metų įvykius Lietuvoje, ypatingai apie dabartinę padėtį "Perestroikos" šviesoje. Dalyviai iškelė įdomių klausimų, kuriuos svečias trumpai atsakė, pavyzdžiui apie Helsinkio Žmogaus teisių Ligą, apie dabartinę lietuvių tautos naują laisvinimo srovę.

Prof. V. Skuodis taip pat davė konkrečių minčių, kaip padėti šiuo metu Lietuvai: su lietuviška spauda, su moraline ir medžiagine pagalba palaikant ryšius su lietuviais Tėvyneje, ar atvykstančiais svečiais iš Lietuvos.

Paskaita ir pokalbis baigėsi su kukliomis vaišėmis, nes jau kitą dieną prof. V. Skuodis turėjo palikti Argentiną ir skristi toliau į Sao Paulio dalyvauti Brazilijos lietuvių Bendruomenės surengtame priėmime ir tautos šventės paminėjime vasario 19 d. (sekmadienį).

Prof. Vytautas Skuodis

ALOS Taryba lieka nuoširdžiai dėkinga PLB Valdybai, bei ponui Vyt. Dambravai Venezuelos Liet. Bend-nės pirmininkui už šį garbingą svečią - profesorių Vyt. Skuodį, kuris pirmą kartą atsilankė Argentinoje.

Prof. Vytautas Skuodis buvo apistojęs Aušros Vartų Lietuvių parapijoje pas tėvus marijonus, kur jis priėmė taip pat pokalbiui lietuvius, jų tarpe buvo LIKAR pirmin. Arturas Mičiudas, naujos lietuviškos radijo valandelės "Dinamica" vedėjas Julius Kaziulis. Aplink Buenos Aires miestą svečią pavežinėjo pon. Julius Mičiudas ir pon. Algimantas Rastauskas. Svečias apžiūrėjo Argentinos Lietuvių Muziejų ir užsisakė Argentinos lietuvių laikraštį "Laiką".

"La Prensa" laikraštis vasario 16-tos proga įdėjo gražų aprašymą su nuotrauka apie prof. Vyt. Skuodį.

ARGENTINOJE GRAŽIAI PAMINĖTA VASARIO 16-JI

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba kartu su Jaunimo Sąjunga gražiai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Vasario 16-tą dieną Argentinos Lietuvių jaunimas Buenos Aires miesto pagrindinėje Floridos gatvėje išdalino praeiviams lapelius apie Pabaltijo kraštus ir trumpą santrauką apie lietuvių tautos istoriją. Ta pačia proga jaunimas užmezgė pokalbį su argentiniečiais.

Vakare Lietuvių Centro patalpose įvyko paskaita, kurią davė iš Š. Amerikos atvykęs disidentas Prof. Vyt Skuodis apie dabartinę Lietuvos padėtį. Prieš paskaitą buvo sugiedotas Lietuvos himnas, o kun. Aug. Steigvilas pristatė prelegentą publikai kaip lietuvių tautos nusipelnusį asmenį.

Prof. Vyt. Skuodis šalia paskaitos davė progos klausimams, kurių buvo gana gausių ir įvairių, į kuriuos prelegentas atsakė suglaustai. Paskui sekė kuklios vaišės pagerbti svečią iš Čikagos, nes jau kitą dieną turėjo išskristi į Sao Paulio miestą lankyti lietuvių koloniją.

Pagrindinis Vasario 16-tos minėjimas įvyko vasario 19 d. sekmadienį. Iš ryto Buenos Aires miesto katedroje Aušros Vartų klebonas kun. Aug. Steigvilas atlaikė Šv. Mišias už Lietuvą ir pasakė prasmingą pamokslą kaip padėti mūsų tautai. Laike mišių prie vargonų su lietuviškomis giesmėmis palydėjo Anelia Gaidimauskaitė. Aplink altorių garbės sargybą ėjo lietuvių jaunimas su tautiniais rūbais ir vėliavomis.

Mišioms pasibaigus visi kartu su jaunimu ir gyvų gėlių vainiku procesijoje nužygiavo prie Laisvės paminklo, kur jaunimas padėjo gėlių vainiką, o ALOS Tarybos pirmininkas Ant. Mikučionis tarė trumpą žodį. Aplink Laisvės paminklą susirinko gausus lietuvių būrys, jų tarpe ir keli svečiai lietuviai iš Tėvynės.

Vasario 16-tos meniška akademija įvyko tos pačios dienos vakare Aušros Vartų parapijos salėje su labai gražia ir įdomia programa. Akademiją atidarė programos vadovės Daniela Rastauskaitė ir Silvia Ruplėnaitė, kurios prisimindamos 1988 metų spalio 7 d. įvykį Vilniuje, kai po ilgų dešimtmečių pirmą kartą supleveesavo lietuviška trispalvė, tuo momentu lietuvių jaunimas įnešė Argentinos ir Lietuvos vėliavas. Sekė abiejų tautų himnai.

ALOS Tarybos pirmininkas Ant. Mikučionis tarė atidarymo žodį, išreikšdamas viltį, kad Lietuva vėl atgaus savo nepriklausomybę kaip 1918 metais. Toliau buvo perskaityti gauti sveikinimai raštu iš Argentinos Sveikatos ministerijos, iš Lenkų imigrantų draugijos, iš Rotary Klubo, iš ukrainų kolonijos Buenos Aires mieste, iš buvusių Argentinoje lietuvių svečių.

Buvo gautos sveikinimo telegramos iš Lanus miesto burmistro Maunei Quindimil, iš Argentinos Libaralų Partijos Tautinio bloko (UCEDE) pirmininkės Maria Julia Alsogaray.

Ariana Rastauskaitė ir Nestoras Lukšas pristatė programą ispanų ir lietuvių kalboje tema: **"Lietuva tada ir dabar"**, kuri susidėjo iš paskutinių Lietuvos įvykių atpasakojimo gyva kalba, paįvairinta Anelia Gaidimauskaitės eilėmis, bei Nestoro Ruplėno projektuojamais Lietuvos gamtos vaizdais, palydint solo daina apie mūsų tėvynę Lietuvą. Klausant šią įdomią paskaitą, paįvairintą poezija ir vaizdais su melodija, ne vienam nuriedėjo graudi ašarėlė.

Trečioji meninė programa susidėjo iš liaudies dainų padainuotų mergaičių quinteto: A. Gaidimauskaitės, S. Juknaitės, S. Ruplėnaitės ir abiejų sesučių Arianos ir Danielės Rastauskaičių. Sudainavo šias senovės dainas: Ankstį rytą kelsiuos, Oi eisiu namo, Kad Dievas duotų ir Tiltelis palydėtas publikos karštais plojimais.

Meno programą už baigė solistė Susana Valadkaitė de Lopez, sudainuodama šias solo dainas: Teviškelė, Stoviu parymus ir Saulutė užtekės, palydint prie piano Arianai Rastauskaitei. Publika nepagailėjo katučių.

Trumpą padėkos žodį tarė Aušros Vartų klebonas kun. A. Steigvilas, kuris iškelė Argentinos Lietuvių Jaunimo nuopelnus organizuojant šią turtingą akademiją, dalyvaujant soliestei S. Valadkaitei ir įsijungiant jaunuolėms į lietuviškų dainų pynę, tuomi praturtinant programą.

Nors šį kartą trūko rezoliucijų skaitymo, bet visi suprato, kad jau praėjo rezoliucijų laikai, o atėjo solidarumo momentas padėti mūsų Tėvynei konkrečiai. Todėl jaunimas laike programos suorganizavo mažą rinklavą padėti nupirkti popierių, kad Lietuvoje būtų atspausdinta nauja Lietuvos istorija, kuri šiomis dienomis yra rašoma gyvais įvykiais. Buvo surinkta kukli 1.200 australų suma, kuri bus perduota Š. Amerikon.

Programa buvo užbaigta, visiems kartu sugiedant mūsų patriotinę Maironio giesmę "Lietuva Brangi", kurios paskutiniai aidai nuskambėjo iš publikos lūpų ir širdžių, jungdama visus jaunus ir senus į vieningą Lietuvos išlaisvinimo darbą.

Programoje dalyvavo taip pat lenkų bendruomenės atstovas, kuris pasakė pasveikinimo kalbą, šeši asmenys, atvykę iš Lietuvos, kurie įsijungė į mūsų tautos Nepriklausomybės paminėjimo šventę.

Tenka pastebėti, kad paskutiniai įvykiai Lietuvoje mus visus labiau suartina ir paskatina dar labiau jungtis vieningam darbui. Dalyvis.

ROSARIO

ROSARIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VASARIO 16-tos dienos minėjimą pravedė 19-2-1989, 11 val. iškilmingom šv. Mišioms, kurias atnašavo **šv. Kazimiero** liet. parapijos klebonas-vitšininkas **kun. J. Margis,** MIC, pasakydamas tai dienai skirtą pamokslą: pasidžiaugdamas, kad Lietuva gauna daugiau laisvės ir tikintiesiems pradeda grąžinti uždarytas bažnyčias. Šv. Mišiose dalyvavo daug jaunimo drauge su "ŠALTINĖLIU", kurie buvo pasipuošę tautiniais rūbais ir ėjo garbės sargyboje su Lietuvos ir Argentinos vėliavomis. Be to, pagiedojo lietuviškų giesmių. Po pamaldų visi dalyviai kun. J. Margio vadovybėje, visi su vėliavomis artinosi prie lietuviško kryžiaus, kur buvo atkalbėtas "libera", sugiedoti Argentinos ir Lietuvos imnai ir pabaigai MARIJA, MARIJA. Pabaigai kelbėjo: kun. J. Margis, Liet. Bendr. pirm. J. Papečkys ir "ŠALTINĖLIO" atstovas M. Kalainis.

Gi po iškilmių, "REPUBLICA DE LITUANIA" mokyklos patalpose, vyko šeimyniška programa ir gan skanūs suneštiniai visų dalyvių pietūs, kurių metu, kun. J. Margis parodė daug įdomių ir gražių lietuviško veikimo filmų.

Šiame VASARIO 16-tos lietuvių minėjime buvo pakviesta dalyvauti LRA-5 Radio Nacional de Rosario p-lė **Marta Marinelli,** kuri drauge veda ir Lietuvių Rosario radio pusvalandį. Ta proga pasakė gan gražią kalbą linkėdama lietuviams nenustoti vilties ir iš esamos vergijos greitai atgauti taip lietuviams brangią NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ. Tat visi dalyviai nesiskubino skirstytis, o įsileido į savo gyvenimo esamus pokalbius.

"SALTINĖLIS" padarė keliolika foto nuotraukų tikėdamiesi panaudoti pasaulinėje spaudoje. O R.L.B-nės pirm. J. Papečkys išreiškė nuoširdžią padėką visiems dalyviams, o ypač "ŠALTINĖLIUI", kuris užvaduoja senuosius, kurių gretos vis retėja ir programoje nebeįstengia pasirodyti.

J. Papečkys

SEKMADIENIO RIMČIAI

VELYKOS - PERGALĖS ŠVENTĖ

Žmonijos istorijoje pastebime nuolatinę kovą tarp gėrio ir blogio, tarp šviesos ir tamsybių, tarp Dievo ir demonų. Šios kovos įtampoje stovi visa žmonija. Goete, didysis vokiečių rašytojas savo veikale "Fauste" aprašo šią įtampą tarp gėrio ir blogio. Faustas, nusivylęs gyvenimo nuotikių, ima taurę nuodų į rankas, kad užbaigti gyvenimą, bet pasigirsta už lango bažnyčios varpai, kviečią į velykinę procesiją ir Faustas trenkia nuodų stiklinę žemėn ir pradeda iš naujo gyventi.

Kristus savo atėjimu į šią žemę, savo mokslu nušvietė žmoniją, o savo mirtimi ant kryžiaus ir savo garbingu prisikėlimu iš mirties sutriuškino piktojo karalystę ir atnešė mums pergalės vainiką. Šią pergalės šventę mes minime per Velykas, kai užgiedame "Linksma Diena mums nušvito" ir tris kartus su procesija einame per bažnyčią, švęsdami šią pergalės šventę.

Kai Rusijoje užsiliepsnojo didžioji revoliucija, kai tapo uždarytos visos bažnyčios, vienoje salėje bedieviai šventė savo pergalės šventę. Vienas kalbėtojas iškilmingai tarė, kad Dievas yra jau miręs ir mes dalyvaujame jo laidotuvėse. Tuomet iš balkono pasigirdo skardus vieno senelio balsas: "Cristos voskres", ką reiškia "Kristus prisikėlė" ir visa minia galingu ir sutartiniu balsu atsakė: "vaidodu Cristos voskres", - "Ištikrųjų Kristus prisikėlė" ir apsikabino vienas kitą sveikindami su Kristaus prisikėlimo šventė.

Šiandien irgi girdisi balsų, kad Dievas jau miręs, bet iš tikinčiųjų krūtinių, ypatingai iš pavergtų kraštų girdisi didis ir vieningas balsas: "Kristus kelės, mirtis krito, Aleliuja" ir žengia pavergtos tautos kartu su prisikėlusiu Kristumi į naują gyvenimą, nugalėdamos tamsybių ir melo kunigaikštį. Visiems, kurie žengia su prisikėlusiu Kristumi yra pažadėta pergalė.

Kun AUGUSTINAS

ATSISVEIKINIMAS SU KUN. ALFONSU SVARINSKU LIETUVOJE

Atsisveikinimo su **kun. A. Svarinsku metu** oficialioji melo propaganda patyrė triuškinantį smūgį. Tauta akivaizdžiai parodė, kas Lietuvai yra apšmeižtas, kankintas ir Viešpaties galybe nugalėjęs smurtą ir blogį kun. A. Svarinskas. Dar kartą pademonstravo savo solidarumą, dėkingumą už sudėtą auką ir ryžtą sekti aukos keliu už Dievą ir Tėvynę.

21 su puse metų išbuvusiam įvairuose Gulago lageriuose išlaistuvėse **kun. A. Svarinskui** išlipus iš mašinos, kilo plojimų audra, kokios Vilnius senai buvo girdėjęs. Po kunigo kojom pasipylė gyvos gėlės, kuriomis jis lyg kilimu ėjo į aeruosto pastatą. Žmonės be perstojo nešė savo mylimam ganytojui gėles, bučiavo rankas, dėkojo, linkėjo ir verkė. Apsupusi ant aeruosto laiptų minia kelias minutes darniai skandavo: "Lie-tu-va bus lais-va", o kunigui tolstant į pastato gilumą, jį lydėjo griausmingas "Lau-kiam! Lau-kiam! lau-kiam!"

Klausiau Čūsavovo prokuroro, kodėl man nepaduoda laiškų, juk žmonės tikrai rašo. Prokuroras atsakė: taip, jūsų adresu ateina masė laiškų, bet ką gi jums rašo?! Rašo, kad viską ištvertumėt ir grįžtumėt į Tėvynę Lageryje malonu buvo girdėti, kad per tiek metų kiekvieno mėnesio 26 d. rinkotės į Viduklę melstis už mane ir kitus kenčiančius. Aš nebūčiau taip sugalvojęs, jūsų gyvas tikėjimas ir meilė tai išrado. Kitataučiai kaliniai stebėjosi ir žavėjosi-lietuviai turi didelį pastiprinimą, jie turi Katalikų Bažnyčią.

Kristus pasakė: Jus pažins, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite vienas kitą. Taigi, broliai, mylėkite vienas kitą, nesusmulkėkime, nekaltinkime vieni kitų už smulkmenas, būkime atlaidūs vieni kitiems. O jei kas sakytų, kad Dievo nėra-netikėkite. Šv.

Rašte pasakyta, kad tik kvailas tarė: Dievo nėra. Dievas yra ir kiekvieną mūsų veda nuostabiais keliais, reikia tik vieno, kad mes patys nesipriešintume Dievo valiai-būtume geri laidininkai.

Mano supratimu, duok Dieve, kad už ištikimybę Kristui kasmet areštuotų po kelis kunigus. Dėl to nereikia pulti į paniką ar beviltiškai liūdėti. Kunigas lageryje yra labai ir labai reikalingas. Rusija ieško Dievo ir mes jį turime parodyti. Tikinčiųjų pareiga, ką jūs ir darėte, melstis už suimtuosius, jų tarpe ir kunigus, kad jie ištvertų ir kiek išgalėdami liūdytų Kristų. Nebijokime už Dievą pakentėti.

Duokime tik gero elgesio pavyzdį ir tuo liūdykime Kristų. Pasinaudodamas proga, noriu padėkoti Viduklės jaunimui. Jie savo elgesiu pasitarnavo Bažnyčiai, o man padarė daug džiaugsmo. Teisme Raseinių profesinės mokyklos komjaunimo sekretorius skundėsi, kad sunku dirbti su mokiniais iš Viduklės. Kaip jiems bekalbėdavau, jie sakydavo: klebonas mums sakė, kad Gavėnioje negalima linksmintis, ir tai pastoviai . . . Jaunimas padarė gerą darbą. Bedieviai klausėsi ir stebėjosi, kad šiandieninis jaunimas klauso klebono.

Dievas tegul atleidžia visiems, kurie man padarė nuoskaudų, ir pats prašau Dievo ir jūsų atleidimo, jei ką nors įskaudinau, ne viską padariau, ką galėjau ir turėjau padaryti. Dar kartą ačiū, kad už mane meldėtės ir išlaikėte gyvą tikėjimą. Manau, kad savo elgesiu, rodoma meile jūs duodate pavyzdį kitiems, o ypač jauniems Lietuvos kunigams. Dar kartą įtikinamai paliudijote, kad kunigo niekasnei bedieviška valdžia, nei kalėjimai ar lageriai-nepajėgia sukompromituoti. Susikompromituoti gali tik jis pats.

LKB KRONIKA Nr. 79

RELIGINĖS ŽINIOS

Panevėžyje Vėlinių dieną prie degančių žvakučių buvo atliktas Mocarto kūrinys "Requiem". Šiam koncertui dirigavo S. Sondeckis. Koncertas buvo skirtas stalinizmo aukoms pagerbti.

Plungėje yra labai gerbiamas Žemaitijos milžinas **vysk. Valančius.** "Amžina garbė tėvams ir seneliams, užauginusiems didį žemaitį **vyskupą Motiejų Valančių** - skelbia užrašas ant pamiklinio akmens, kuris žmonių lėšomis pastatytas Gegrėnuose.

Varniuose buvo pastatytas paminklas **vysk. M. Valančiui** su jo biustu ant aukšto pjedestalo. Paminklas išsilaikė iki pokario metų, o tada buvo nuverstas. Vysk. biustą paėmė ir paslėpė sandėlininkas **Antanas Norkus** Tik dabar pradėjo M. Valančiaus biusto paieškas. A. Norkus, paslėpęs jį, jau miręs. Entuziastams pavyko surasti A. Norkaus sūnų Antaną. Jis ir atvedė prie gimtojo namo Varniuose, atgaivinęs vaikystės prisiminimus, maždaug nurodė, kur tėvas slėpė kažkokią galvą. Naujieji namo šeimininkai **Laima ir Vladas Griškai** leido plėšti grindis ir kasinėti po jomis. Penkias valandas vyrai plušo, kol surado ir iškėlė paslėptą skulptoriaus A. Aleksandraučiaus sukurtą M. Valančiaus biustas, kurį perdavė Varnių bažnyčiai.

Klaipėda. Nuo 1988 m. sausio mėnesio valdžia vis žada atiduoti ir nustatinėja naujas Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčios grąšinimo datas. Šios bažnyčios naujai paskirtas klebonas **kun. Bronislavas Burneikis** norėjo pradėti laikyti šv. Mišias bent valdžios grąžintos klebonijos patalpose, ir tuo patarnauti vietos katalikams. Vykdamasis komitetas laikyti pamaldas klebonijoje uždraudė.

IŠKILMĖS ATGAUTOJE VILNIAUS KATEDROJE

Kai vyskupas ėjo pėsčias į katedrą su aukštais dvasiškiais, gatvėse buvo sustabdytas judėjimas ir tada varpai pranešė sostinei džiugią naujieną. Barjerai sudužo, vyskupas įžengė į katedrą, kurioje jis lankėsi prieš 57 metus.

Daugiau kaip tris minutes baltaplaukis kunigas suklupęs prieš altorių išgyveno tai,ką jis vienas težino, o didžiulėje katedroje viešpatavo tyla, jo kūnas krūpčiojo, pagaliau jam padėjo atsistoti ir vyskupiškuose rūbuose pradėjo istorinės katedros perkonsekravimo šventąsias apeigas.

Šešių šimtų metų katedroje **vysk. J. Steponavičius** kalbėjo: "kai katedra prieš 40 metų buvo uždaryta, tai buvo visos tautos nelaimė. Nežiūrint, kad Antrasis Pasaulinis karas buvo pasibaigęs, mes Lietuvoje kentėjome baisius laikus, tarsi juodi debesys būtų prislėgę mus. Tada buvo visur antireliginė propaganda ir žmonės turėjo daryti tai, kas jiems buvo įsakyta. Prieš 28 metus mane areštavo už niekada nepadarytus nusikaltimus ir niekada aiškiai nežinojau, kas pasirašė įstatymą mane ištremti, nes aš niekada nemačiau Ministrų tarybos dekreto. Dešimt metų man nebuvo nieko leista daryti. Po to tik truputį leido susitikti su žmonėmis, o spalio mėnesį leido vykti į Vatikaną. Aš buvau labai, labai šiltai Šventojo Tėvo popiežiaus Jono Pauliaus priimtas. Vatikanas nori padėti Lietuvos Bažnyčiai ir Šventasis Tėvas norėtų atvykti į Lietuvą, bet čia yra tam tikros diplomatinės komplikacijos. Religinė ir politinė situacija Lietuvoje yra pagerėjusi. Bet tai yra tik pirmieji lietaus lašai. Saulė dar nešviečia danguje, laisvė atėjusi netikėtai ir Dievo planai nežinomi", - kalbėjo vyskupas. ("DRAUGAS").

Geniai (Alytaus raj.). 1988 m. balandžio 20 d. naktį Genių kaime vietoje nuvirtusio seno kryžiaus kažkas pastatė naują. Neišstovėjęs nė dienos, valdžios pareigūnų įsakymu, jis buvo nugriautas.

Vydžiai (Baltarusijos, Breslaujos raj.). 1988 m. Vydžių parapijos katalikai jau kelis kartus pareiškimu kreipėsi į Maskvos TSKP Centro Komitetą, reikalaudami, kad jiems būtų grąžinta pokario metais atimta bažnyčia.

MARIA MARTA SAVICKAS
Advokatė
PALIKIMAI
TESTAMENTAI
PREKYBOS IR ŠEIMŲ
TEISINIAI REIKALAI
PARAGUAY 860
Avellaneda
Tel. 208 - 8313

50 METŲ TĖVAI MARIJONAI ARGENTINOJE

1939 m. vasario 11 d., į laivą "Brasil" įsėdo: **kun. J. J. Jakaitis, kun. A. Andriušis ir kun. K. Vengras,** New Yorko uoste, o kovo 1 d. išlipo Buenos Aires Argentinoje. Uoste sutiko lietuvių būrelis. Sveikinimo kalbos, įteiktos gėlės. Lietuvių delegacija juos nuvežė į Saleziečių globojamą šv. Jono Evangelisto parapiją. O pirmajame sekmadienį po atvažiavimo jau buvo lietuviškos pamaldos šv. Lucijos bažnyčioje. Bažnyčia buvo pilna.

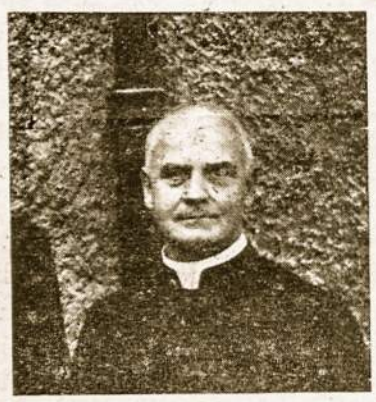

Kun. Jonas J. Jakaitis

Gavę J. E. arkiv. J. Chimento leidimą ir sužinoję, kad provincijoje daugiau lietuvių gyvena, išsinuomuoja mažą namuką Avellanedoje. Ten įsirengia ir koplyčią, kurioje buvo laikomos pamaldos. Gi Tėvas J. Jakaitis grįžta į J.A.V., atsisako iš provincijolo pareigų ir renka aukas Argentinos lietuvių bažnyčios statybai. O 1940 m. rugsėjo 10 d. sugrįžęs, vikriai ir gyvai veda derybas dėl viso kvartalo žemės pirkimo, už kurią buvo sumokėta 41.000 pezų 1940 m. gruodžio 26 d. Bet tame kvartale plaukė ir nardė antys. Reikėjo šauktis ugnegesių pagelbos, kad ištrauktų vandenį ir nusausintų žemę. O be to reikėjo privežti daug žemės, kad pastatai nenugrimztų į liūną, nes Avellanedos miestas randasi pelkėse.

Kun. Antanas Andriušis

1941 m. rugpjūčio 17 d. buvo pašventintas kertinis bažnyčios akmuo, kurios statyba buvo suligta 209.000 pezų. Gi 1942 m. sausio 30 d. T. Marijonai persikelia gyventi į tik ką pastatytas klebonijos ir vienuolyno patalpas. Į čia perkeliamos ir lietuviškos pamaldos, kurios pirmą kartą atlaikomos klebonijos salėje vasario 1 d. O kovo 16 d. Seserys Kazimierietės pradėjo mokyklą klebonijos patalpose. Gi rugpjūčio 16 d. iškilmingas bažnyčios šventinimas. Šventinimo apeigas atlieka pats La Platos arkiv. J. E. Jonas Chimento.

Kun. Kazimiras Vengras

Tėvų Marijonų vyr. vadovybei pritariant ir leidžiant, Argentinos Tėvai Marijonai kimba į mokyklos ir salės statybą. 1946 m. lapkričio mėn. pašventinamas kertinis akmuo, o 1948 m. balandžio 8 d. ir 400.000 pezų kainavęs mokyklos ir salės pastatas, kurį šventina didis lietuvių draugas arkiv. Pranas Aragone, tą Argentinos lietuvių lėšomis pastatytą mokslo ir kultūros židinį.

1948 m. iš Romos atvyksta a.a. vysk. Pr. Brazys, kun. Pr. Garšva ir kun. K. Černiauskas. Kun. Pr. Brazys įsteigia "Laiką" ir rūpinasi įsigyti ir spaustuvę.

Pagaliau 1949 m. vasario 20 d. didelis triunfališkas minėjimas: atšvęsta mūsų pavergtos Tėvynės laisvės šventė - Vasario 16 d. Niekada ankščiau nematė ir negirdėjo tiek daug, apie 3000 Nemuno Tautos sūnų ir dukterų, susirinkusių vienoje vietoje La Platos šalies padangėje. Kuriose J. E. vysk. P. Būčys MIC, 17 vasario dalyvavo J. E. arkiv. Fr. Aragone, atvykęs, ir daug kitų aukštų svečių.

3 balandžio, J. E. vysk. P. Būčys atlaikė Berisso lietuviams pamaldas, pasakė turiningą pamokslą. Gi 17 val. Ukrainiečių salėje iškilmingas minėjimas-šventė, kurioje buvo nutarta įsteigti lietuvių parapiją, pastatyti bažnyčią ir mokyklą, o vysk. P. Būčys pažadėjo, kiek tik galės rūpintis, kad tikrai viskas išsipildytų. Sekė meninė dalis ir jautriais žodžiais V. Stundžia vyskupui maldavimas, kad tik neskirtų kun. J. Jakaičio Berissan, o kun. K. Vengrą. J. E. vysk. P. Būčys lydimas kun. J. Jakaičio, lėktuvu išskrido į J. A. Valstybes balandžio 11 d., o kun. K. Vengras - 18 d.

1949 m. vysk Pr. Bučys Argentinoje

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Maskva. Sovietų savaitraštis atspausdino detalų Stalino aukų aprašymą, kuris pirmą kartą buvo pristatytas plačiajai gyventojų masei. **Medvedevas,** disidentas marksistas, paskutiniu metu pripažįstamas Sovietų istorijos autoritetu, ypač žiauriesiems Sovietų Sąjungos laikams. Jis rašo, jog 40 milijonų nekaltų aukų buvo nužudyta šia eile:

Vienas milijonas žmonių nuo 1927 iki 1929 m. buvo neteisingai įkalinti ar ištremti, kaltinami sabotažu ar opozicionizmu.

Apie 11 milijonų ūkininkų buvo išvežta iš savo žemės ir 3 mil. buvo areštuota 1930 m., kai buvo vykdoma priverstinė kolektivizacija. 1932-33 m. 7 mil. žemdirbių buvo išnaikinta priverstinu badu Ukrainoje. 1935 m. iš Maskvos ir Leningrado vienas mil. kilmingųjų šeimų narių, pramoninkų ir kapitalistų buvo išnaikinta. Maždaug milijoną nukankino "didžiojo teroro" metu 1937-38 metais ir maždaug šeši mil. išvežti į darbo stovyklas, kurie nebesugrįžo į namus. Apie 3 mil. sušaudyti stovyklose už tariamą darbo įstatymo pažeidimą 1940 m. Apie 12 mil., įskaitant sovietų vokiečius, buvo prievarta išvežti ir daugelis sunaikinti. Daugiau kaip milijonas žmonių buvo areštuota nuo 1946 m. iki Stalino mirties 1953 m. tik dėl politinių motyvų. Tačiau tikrų davinių nieks nesužinos, nes daugelis buvo sunaikinta be jokio teismo ir surašymo.

Rugsėjo 22 d. laivu "Uruguay" iš New Yorko į Buenos Aires išvyko: kun. J. Jakaitis, kun. K. Vengras ir kun. Juozas Aleksandras Margis, tik 5-tą birželio vysk. P. Būčio išventintas, ir atplaukė spalio 11 d. Gi lapkričio 30 d. kun. K. Vengras išvyko į Rosario ištirti pastovios lietuvių parapijos įkūrimo galimybės tame mieste. Jį palydėjo kun. J. Grišans.

1950 m. kovo 27 d. iš Romos atvyko kun. J. Duoba ir klierikas V. Šimanskis. Kun. J. Duoba greit įšvyko į Rosario profesoriauti, o kl. V. Šimanskis, kuriam trūko tik trijų mėnesių baigti licencijatą Romoje, čia Buenos Aires seminarijoje išlaiko baigiamuosius egzaminus. Rugpjūčio 15 tampa subdiakonu, o 20 d. dijakonu ir 3 d. rugsėjo, Aušros Vartų bažnyčioje arkiv. Fr. Aragone įšventino kunigu.

1950 m. rugsėjo 27 d. buvo nupirkti 8 sklypai žemės už 100.000 pezų Rosario mieste, kur bus statoma šv. Kazimiero bažnyčia, vienuolynas ir "Republica de Lituania" mokykla. O spalio pabaigoje iš Romos atvyksta Br. Pijus Gudelevičius, kuris vėliau perima "Laiko" laikraščio ir spaustuvės administravimą.

1953 m. balandžio 19 d. kardinolas Caggiano pašventina kertinį šv. Kazimiero bažnyčios akmenį, o 1954 m. vasario 28 d. buvo pašventinta ir pati bažnyčia.

1953 metais Kazimiero ir Marijos Stankūnų kilni rekordinė Argentinoje T. T. Marijonams, virš poros šimtų tūkstančių pezų, 2 aukštų vilos auka, Villa del Dique vietovėje.

Lapkričio mėn. Gorbačiovas lankysis Italijoje ir ta proga apsilankys Vatikane. Vatikano diplomatai pranašauja, kad pasikalbėjimas su popiežiumi užtruks ilgą laiką, nes jiedu turį išdiskutuoti labai daug "neapskaičuojamos vertės dalykų iš religinio, istorinio ir diplomatinio taško". Manomą, kad popiežius pakartos savo norą aplankyti Lietuvą, o Gorbačiovas galės pakviesti popiežių vizitui Maskvoje ir į kitas vietoves.

LTSR aukščiausio teismo plenumas 1988 metų gruodžio 16 d. posėdyje išnagrinėjo bylas, kuriose 1951-1952 metais buvo nepagrįstai nuteisti žinomi Lietuvos kultūros veikėjai - rašytojai **Kazys Jankauskas, Juozas Keliuotis, Pranas Būtvytis** ir vertėjas **Edvardas Viskanta.** Jie visiškai reabilituoti. Taip pat reabilituota 18 asmenų, kurie buvo nepagrįstai nuteisti pagal LTSR Baudžiamojo kodekso 68 ir 199 strapsnius.

"Gimtasis kraštas" rašo: Kolūkiai Stalino kūdikiai. Bendras katilas nesotus. Bendras arklys visada liesas. Nes kai vyrai, eidami į balių, susitarė nesipuikuoti, o brangų ir stipru gėrimą su pigiu supilti į "bendrą katilą". Kai paskui pasėmė iš "bendro katilo" ir pastatė ant stalo, pasirodė, kad tai ne gėrimas, o vanduo. Panašiai atsitinka su visais bendraisiais atlyginimais, su visu mūsų kolektiviniu darbu ir dėl to esame beviltiškai atsilikę nuo kapitalistinių šalių ir kas antrą kilogramą grūdų perkame užsienyje.

Angolos laisvės kovotojai, kurie vadinasi UNITA pavadinimu, komunistų "Tiesoje" vadinami banditais. Jie esą išlaikomi JAV centrinės žvalgybos ir persekioja "taikius gyventojus" UNITA, kaip ir Nikaragvos Contras, kovoja už savo krašto laisvę, norėdami įvesti demokratinę santvarką. Angolos komunistus remia Sovietų Sąjunga.

Kas yra Gorbachovo perestroika? Vienas žurnalistas ją paaiškino šitaip: Tai pirištam šuniui pailginta grandinė ir jam leidžiame daugiau loti, bet ne ėsti.

Anūkėlis aplankė kaime savo senelę, kuri buvo veršiukų augintoja. Vaikutis klausia:

—Močiute, tai tu auklėji tuos veršiukus? O ką tu darai, kai jie neklauso - ar statai į kampą?

—**Kaip greit aš išmokčiau** prancūzų kalbą? - klausė jauna moteris.

—Tai priklauso nuo jūsų, - atsakė mokytoja. - Kodėl gi taip skubinatės?

—O, žinot, mes įsisūnijom prancūziuką kūdiki tiktai šešių mėnesių, - aiškino moteriškė. - Tai, kai ims šnekėti, mes norėtume jį suprasti.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† **Juozas Čiabis** mirė vasario 20 d. po operacijos žydų ligoninėje. Buvo gimęs 1922 m. rugpjūčio 2 d. Alaušos km. Sudeikių par. Utenos apk. 1935 m. atvyko su broliu Petru pas mielus tėvelius. Buvo vedęs Lietuvoje gimusią Olgą Makarevič. Vaikų neturėjo. Buvo jau pensininkas, paskutinį laiką dirbo brolvaikio Acerolit imonėje. Liūdesy liko žmona Olga, brolis Petras, svainis su svaine Ona Šumskyte, brolvaikis Jonas Petras su žmona Silvana. Lietuvoje Utenoje puseserė Elena Mataraitė ir plati Čiabių giminė Vilniuje.

Mielas broleli, tegul būna lengva Chacarita kapinių vietelė ilsėtis amžinai, kur su laiku nueisime ir mes tenai.

Petras Čiabis

† **Jadviga Barauskaitė Barintienė,** šiaulietė gimusi 1906 m., mirė 1988 m. lapkričio 11 d. Atvažiavus Argentinon ištekėjo Berisso mieste. Liūdesy liko dvi dukteris: Bernarda Irene ir Aldona Juana, žentai: Viktoras Miškinis ir Antonio N. Fonseca, vaikaičiai: Diana ir Walter N. Fonseca, Mariana ir Gerardo Miškinis. Giminiąga Jono Vileniškio šeima ir kiti velionės prieteliai. J.R.S.

† **Eleonora Saladžiutė Gasiunienė** mirė 1989 sausio 29 d. Liūdesy liko dukterys: Maria Angelica ir Elena de Cerda, žentas Pedro Omar Cerda, vaikaičiai: Daniel ir Fabian Juarez, Gustavo Adolfo ir Maria, sesuo Veronica S. de Tapasto ir brolis Jonas Saladžius su šeima ir kiti giminaičiai, draugai kaimynai.

† **Emilija Vaišvilaitė Eidukonienė** rasta negyva savo namuose Wilde mieste. Šv. Mišios už velionę ir jos vyrą Bruną Eidukonį bus liepos 2 d. 10 val. Aušros Vartų bažnyčioje, kurias ji pati yra užprašiusi.

Okupuotoje Lietuvoje mirė:

† **Kun Boleslovas Stasuitis,** Joniškio dekanas, mirė lapkričio 15 d. Pašvitinyje. Velionis buvo gimęs 1909 m. rugpjūčio 17 d. Kunigu įšventintas Kaune 1938 m. birželio 11 d. Dirbo įvairiose parapijose vikaru ir klebonu. Paskutiniu metu buvo klebonas Pašvitinyje, Kauno arkivyskupijoje, kuri jau daugiau kaip 30 parapijų neturi savo kunigo. Palaidotas Šiaulėnuose. Tai 1988 m. aštunioliktas okupuotoje Lietuvoje ir antras Kauno arkivyskupijoje miręs kunigas.

† **Dr. Stasys Kuzminskas,** gimęs 1901 m. sausio 21 d. Šaukoto mieste, Kėdainių aps., mirė gruodžio 19 d. Nottinghamo ligoninėje. Ekonomistas, buv. Lietuvos diplomatas, DBLS garbės narys ir ilgametis "Europos lietuvio", "Santarvės" bendradarbis.

† **Jadvyga Chodakauskaitė Tūbelienė,** gimusi 1892 gruodžio 28 Gavėnonyse, Pašvitinio v. Panevėžio aps., mirė 1988 spalio 4 d. Putname. 1917 baigė Petrapilio universitetą ir grįžo Lietuvon. 1920 ištekėjo už Juozo Tūbelio, kuris plačiai reiškėsi Lietuvos politikoje, buvo ministeriu ir ministeriu pirmininku. Miręs 1939 rugsėjo 30 Kaune. Liūdesy liko duktė Marija Tubelytė-Kulmanienė ir vaikaitis.

† **Inž. Liūtas Grinius,** gimęs 1927 m. Kaune, mirė 1989 m. sausio 18 d. III Lietuvos respublikos prezidento dr. Kazio Griniaus, mirusio 1950-VI-4 Čikagoje, jaunesnis sūnus. Veikė lietuvių organizacijose ir VLIKo valdyboje.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŽINIARAŠTIS

Kalėdų švenčių proga PLB valdybos pirm. **Dr. V. Bieliauskas** radio bangomis perdavė sveikinimus į Lietuvą. Kalbą transliavo per Radio Free Europe.

Kalėdiniu švenčių progą, sveikinimų telegramą buvo pasiūsta kardinolui **V. Sladkevičiui.**

Lietuvių Informacijos Centras ir New Yorko Lietuvių Bendruomenės pastangomis, buvo suruošta konferencija, New Yorke, kitataučių spaudos atstovams.

Kalėdų laikotarpyje, Australijoje įvyko Australijos Lietuvių Dienos ir Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės. Ta proga išvyko PLB pirm. **V. Bieliauskas su žmona.**

Šių metų kovo mėnesį PLB vicepirm. ryšiams su kitataučiais **Algimantas Gureckas** kartu su JAV LB atstovu **Tomu Venclova** vyksta į Romą. Jų tikslas susitikti su lenkų intelektualais ir politikais.

VASARIO 16 GIMNAZIJA šiuos metus pradėjo su gausiomis aukomis. PLB valdyba pasiekė anonimine 5000 dol. auka skirta Vasario 16 gimnazijai. Aukotojas iš Rytinio Pakraščio JAV.

Dr. Marija Arštikaitytė - Uleckienė ir Dr. Juozas Uleckas per KLB paaukojo 10.000 CDN stipendijoms Pietų Amerikos jaunimui norinčiam studijuoti Vasario 16 gimnazijoje.

Kreipiamės į Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenę atkreipti į tai dėmesį ir raginti jaunimą studijuoti lietuviškoje gimnazijoje.

Apie norinčius prašome pranešti PLB valdybai: 2968 Compton road, Cincinnati, Aho 45251, USA.

PLB valdybos vardu ryšius su Lietuva palaiko PLB **pirm. V. Bieliauskas** ir vice-pirm. ryšiams su kraštais **Gabija Petrauskienė.**

"Radijo bangomis, IŠ ŠIRDIES Į ŠIRDĮ" yra bandoma užmegsti tampresnius ryšius tarp Lietuvos ir užsienio tautiečių.

JAV Lietuvių Bendruomenės Valdyba:

Dr. Ant. Razma - pirm., Linas Norušis - Vice-pirm., Pr. Joga - sekret., Br. Juodalis - finan. Birutė Jasaitienė - org y administ. reikalai, Regina Kučienė - švietimas, Dal. Kučinienė - kultūra, kun. A. Saulaitis - religija, Dang. Valentinaitė - soc. reikalai, dr. P. Kisielius, jn. - spec. reikalai, Ramunė Kubiliūtė - informacija, Ramona Stepanavičiūtė - ryšiai su jaun. org., Rimas Dirvonis - SALFO atst., Darius Sužiedėlis - JAV LJS pirm.

Religingas žmogus yra lyg paukštis jis čiulba ir ant lūžtančios šakos, nes žino, kad turi sparnus.

T. Toth

Varšuva. - Lenkijos primas kard. Josef Glemp pašventino kryžių, kuris bus pastatytas Katyno miške netoli Smolensko-toje vietoje, kur 1939 m. buvo išžudyti 4000 lenkų karininkų, kuriuos buvo nelaisvėn paėmę 17 rugsėjo netikėtai okupavę Rytinę Lenkijos dalį Raudonosios armijos daliniai, kurie nelaisvėn paėmė 15000 lenkų karininkų. 11000 iš jų žuvo be žinios, nes lenkų ir sovietų valdžios visada skelbė, kad karininkus išžudę vokiečiai. Tačiau viešumo dvasioje sudaryta speciali istorikų komisija surinko įrodymus, kad žudynes yra įvykdę Raudonosios armijos kariai.

URUGVAJUS

† **Monika Bartnikienė,** 86 metų amžiaus, mirė spalio 18 d. Palaidota Cerro kapinėse.

† **Vincas Tautkus,** 87 m. amžiaus, mirė rugsėjo 21 d. Palaidotas Cerro kapinėse.

† **Juozas Garbačiauskas,** 86 m. amžiaus mirė lapkričio 2 d. Palaidotas Cerro kapinėse.

† **Jonas Likšas,** 83 m. amžiaus, mirė lapkričio 7 d. Palaidotas Libertad kapinėse.

† **Kazimieras Linkus** mirė lapkričio 17 d. Palaidotas Cerro kapinėse.

† **Anėlė Mikalauskaitė de Ismail,** 80 m. amžiaus, mirė spalio 11 d. Palaidota Cerro kapinėse.

† **Adėlė Bušauskienė,** 74 m. amžiaus, mirė gruodžio 17 d. Liūdesy liko sesuo Bronė Petkevičienė. Palaidota Cerro kapinėse.

Viešpačiui pašaukus nenuilstamą Šv. Cecilijos choro vadovą ir uolų choristą **Bernabą Blumbergą,** jo žmoną Uršulę, sūnus Karolį ir Petrą, marčias, vaikaičius, seseris su šeimom ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime dėl šviesios asmenybės iš gyvųjų tarpo iškeliavusiam.

Sakalauskų ir Čyžių šeimos.

Amžinybėn palydėjus veiklų Šv. Cecilijos choro darbuotoją - choristą **Bernabą Blumbergą,** jo žmonai Uršulei, sūnums Carlui ir Petrui jų žmonoms, vaikaičiams, seserims su šeimom ir kitiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir drauge liūdime.

Petras Korkuzas su šeima.

Skaityk LAIKĄ.

SECCION ESPAÑOLA

Declaraciones del fundador del Comité de Derechos Humanos de los creyentes Svarinskas:

—¿Cuál es la situación actual en Lituania, donde acaba de celebrarse una misa en la Catedral de Vilnius?

—Lituania es el último bastión católico dentro de la URSS. Hemos sufrido mucho. Detuvieron a cuatro obispos. A uno lo fusilaron y otro murió en la cárcel. Lo otros dos, después de cumplir una condena de diez años de prisión, fueron expatriados. El obispo de Vilnius, Julijonas Steponavicius, estuvo detenido veintisiete años. Los últimos acontecimientos son una concesión limitada de efecto exterior.

—¿Y la "perestroika"?

—Es como una tregua, nada más. La situación no podrá durar. El mismo Gorbachov sabe que la economía no mejora, empeora, y que todo puede fracasar. La "perestroica" seduce a Occidente, pero el pueblo ruso se siente indiferente y hace muchos chistes a costa de ella.

—¿Opina usted que Gorbachov es sincero y honesto?

—Más vale no usar esas palabras de sinceridad y honestidad para Gorbachov, porque son conceptos "burgueses". Puedo decir que en el interior de la URSS todo va para abajo, tanto la economía como la moral.

—Hábleme de la situación de los greco-católicos de Ucrania.

—Lo que ha ocurrido con la Iglesia en Ucrania es la mayor tragedia eclesial católica de la historia. Un verdadero martirio. Los cuatro o cinco millones de greco-católicos no tienen templos ni obispos y practican su religión en la clandestinidad. Moscú arrasó todo. El resto de Europa no ha prestado atención a esta tragedia. De los doce obispos greco-católicos, 10 fueron deportados a campos de concentración y dos murieron. El cardenal Joseph Slipy permaneció dieciocho años en el campo de trabajo donde coincidí tres años con él.

CONTADORA PUBLICA
Dra. Juana Elsa Tamošiūnas
Atlieka buhalterijos darbus ir duoda patarimus
CAMARONES 4007
P. 2 - Dp. D
Tel. 567 - 3227
1407 C. Fed. (Floresta Norte)

PIETŲ AMEMRIKOJE GAMINAMI TAUTINIAI RŪBAI
Galima gauti naujai išaustų tautinių rūbų.
Kreiptis pas Vytautą Dorelį šiuo adresu:
C. CHILE 4113, Montevideo
Cerro, Uruguay - Tel. 31-17-77

LAIKAS

RELIGINIO PATRIJOTINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai — Tėvai Marijonai. Administratorius - A. Lubickas. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra: nesunaudoti — grąžinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje Austr. 50.00 Kitur — metams 10 dol. Oro paštas metams 15 dol. Europa — metams 14 dol.

XLII Metai — Nr. 739 1989 Kovo mėn.

Įspudžiai iš Vasario 16-Gimnazijos

Noriu visiems papasakoti ką aš galvoju apie šitą gimnaziją ir kas čia darosi. Aš manau, kad kas turi galimybę važiuoti į Vasario 16-tą Gimnaziją, turėtų būtinai pasinaudoti ta proga, nes gali išmokti lietuvių kalbą ir daug sužinoti apie Lietuvą. Pvz. Istoriją, Geografiją, Muziką, Dailę, Tikybą. Progų sportuoti nėra mažai. Taip pat, galima bendrauti ir susipažinti su jaunimu iš viso pasaulio. Ispūdingiausias dalykas - tai važiuoti į Lietuvą, susipažinti su tėvų ar senelių tėviške. Yra daugel galimybių ten patekti. Lengviausiai yra važiuoti su turistine grupe, bet išeina ir brangiausiai (apie 1500 - DM). Ši grupė gyvena pirmos klasės viešbutyje Vilniuje ir iš ten yra organizuojamos ekskursijos į garsias Lietuvos vietoves. Kitu būdu galima per vasarą važiuoti į lituanistikos kursus. Galima ir iškvietimu pas gimines apsistoti. Tat kas domisi lietuvybe, tegui bando čia atvažiuoti. Manau, kad nenusivils.

Marcelo Rolando Katinas

IŠ "MINDAUGO" VEIKLOS

"MINDAUGAS" PAMINĖJO VASARIO 16-tą.

Berisso "Mindaugo" draugija š.m. vasario 26 d. paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę pakilioje jaunatiškoje dvasioje. Apie 11.30 val. Maria Auxiliadora bažnyčioje, kun. Aug. Steigvilas atnašavo Šv. Mišių auką už Lietuvą, kai tuo tarpu jaunimo chorelis giedojo lietuviškas giesmes. Prie skaitymų prisidėjo du vyrai. Prie altoriaus garbės sargybą nešė lietuvių jaunimas su Argentinos ir Lietuvos vėliavomis ir tautiniais rūbais.

Tuojau po mišių apie vidurdienį "Mindaugo" draugijos salėje susirinko seni ir jauni draugijos mariai atvęšti Vasario 16-tos dieną. "Mindaugo" pirmininkė prof. Valentina Bukauskaitė de Persico tarė trumpą atidarymo žodį apie Lietuvos Nepriklausomybės šventę, kun. Aug. Steigvilas paskui palaimino stalą ir visi prie lietuviškos muzikos melodijų vaišinosi, dalindamiesi įspūdžiais. Pietūs buvo užbaigti su lietuviška giesme: "lietuva Brangi" sugiedota jaunimo.

"Mindaugo" draugijos jaunimas netik šoka, bet ir dainuoja, bei gieda lietuviškai. Tai gražus pavyzdys lietuviškam jaunimui. "Mindaugo" draugija ruošiasi paminėti greitai savo metinę šventę.

Mieli skaitytojai.
LAIKO prenumeratą?
ar jau užsimokėjai

"LAIKO" GARBĖS LEIDĖJAS

Kun. Juozas N. Petraitis, MIC

Šio "Laiko" numerio garbės leidėjas yra gerai visų argentiniečių pažįstamas kun. **Juozas N. Petraitis,** kuris nuo 1963 m. lapkričio 27 d. iki 1984 m. liepos 4 d. gyveno ir veikė Argentinoje. Jis yra gimęs 1922 m. liepos 16 d. Milgaudžių kaime, Gaurės parapijoj, Tauragės apskr. Iš Tauragės gimnazijos 1941 metais įstojo į Telšių kunigų seminariją, o 1942 persikėlė į Kauno kunigų seminariją, kur baigė vidurinius ir pradėjo aukštuosius mokslus. Gi 1944 metų rudenį pasitraukęs Vokietijon pasiekė Eichstaetto kunigų seminariją, o po karo persikėlė į Romą Šv. Kazimiero kolegiją ir studijuoja Gregoriano universitete, tačiau 1946 m. įstoja į Marijonų vienuoliją. 1947 m. spalio 11 d. padaro pirmuosius įžadus ir studijuoja jau "Angelicum" universitete. Gi 1948 m. persikelia į marijonų seminarią Marian Hills, Š. Amerikoje, kur 1952 m. gegužės 22 d. buvo įšventintas kunigu. Tris metus darbuojasi Milwauke parapijoje ir vienerius Kenosha, o nuo 1957 m. paskiriamas Provincijos sekretoriumi, kur išbuvo 6 metus, iki atvykimo Argentinon į Rosario parapiją. 1967 m. kovo 5 d. perkeliamas į Aušros Vartų lietuvių parapiją Avellanedon ir skiriamas klebonu bei iki 1978 m. vyresniuoju. 1984 m. liepos 4 d. išvyko į Australiją per JAV aplankydamas savo brolio ir sesers šeimas.

Esame nuoširdžiai dėkingi kun. Juozui už jo paramą lietuviškai spaudai, kuris jau treti kartą iš Australijos sveikindamas visus "Laiko" skaitytojus yra jo leidėju: 1986 m. kovo mėn. Nr. 706, 1988 m. gegužės mėn. Nr. 730 ir 1989 m. kovo mėn. Nr. 739.

"Laiko" redakcija ir administracija.

IŠ PRANCŪZIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

MIELI TAUTIEČIAI,

Lietuva ir išeivija šiais metais mini tautinio atgimimo šauklio, poeto, publicisto **Vinco Kudirkos** gimimo 130-ąsias ir jo įkurto literatūros, politikos ir mokslo žurnalo "VARPO" 100-ąsias metines.

Šios sukaktys testiprina mūsų ir mūsų tautos pasiryžimą kovoti už "Varpo" skelbtus idealus ir siekti atstatyti mūsų tautos prigimtas teises. Prisidėkime prie mūsų Bendruomenės veiklos. Remdami lietuvių bendruomenę, mes remiame ir tautiečius Lietuvoje. Taip Jūsų parama yra labai svarbi. Dėkoju visiems, kurie jautriai atsiliepiate į mūsų prašymą.

Ričardas Bačkis

Vilniaus berniukų choras "Ažuoliukas" - tarptautinio konkurso laureatas, laimėjo GRAND PRIX! Š.m. vasario 12 Nantes mieste vyko berniukų chorų festivalis, kuriame dalyvavo 19 chorų iš įvairių Europos kraštų. Išvykos metu "Ąžuoliukui" teko koncertuoti Nantes, Rennes ir Toulouse miestuose bei jų apylinkėse. Savo koncertinę kelionę jis užbaigė lietuvių gimnazijoje, Vokietijoje, kur dalyvavo VASARIO 16-tosios iškilmėse.

Jarczyk Gwendoline, "LA Croix" žurnalistė, vasario mėnesį lankėsi Vilniuje ir dalyvavo VASARIO 16-tosios minėjimo iškilmėse.

Sadūnaitės Nijolės prisiminimų antąją dalį ("L'Amour ne meurt pas") sausio pabaigoje prancūziškai išleido "Aide a l'Eglise en Detresse". Knygelės kaina 40 frankų.

Medelinskas Alvydas, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio tarybos narys organizaciniams reikalams, prieš Kalėdas lankėsi Paryžiuje.

Karolina Masiulytė-Paliulienė ir J. Ch. Motičys š.m. kovo 4 d. vaidino "Aušros Vartus" Düsseldorfe (Vokietijoje) žmogaus teisių pokalbyje.

RUOŠKIMĖS IX PIETŲ AMERIKOS KONGRESUI

Sao Paulio Lietuvių Bendruomenė pranešė, kad jie rimtai ruošiasi IX Pietų Amerikos lietuvių kongresui, kuris įvyks š.m. liepos mėnesį nuo 7 iki 9 dienos. Ta pačia proga įvyks ir Pietų Amerikos Lietuvių jaunimo suvažiavimas. Todėl ruoškimės šiam svarbiam kongresui, kuris mus visus apjungia vienybės ryšiais.

Vasario 15-16 d. Vysk. Motiejaus Valančiaus blaivybės sąjudis, kuris laiko save Sąjudžio dalimi, skelbia blaivybės akciją visoje Lietuvoje ir kviečia visus tarti penkis kartus **"ne": negerti, nevaišinti, nepirkti, neparduoti ir negaminti.**

MŪSŲ LIGONIAI

Klaudijus Lukošius sužeistas automobilio nelaimėje, gydosi Italiano ligoninėje.

S. Andrejauskienė, serga šeimos priežiūroje Español ligoninėje.

Kastutė Kriaučiūnienė, gydosi namuose dukters Silvijos priežiūroje.

Uršulė Sakalauskienė serga šeimos priežiūrou buvo Quilmes sanatorijoje.

Didžiosios Savaitės Programa

Aušros Vartų lietuvių parapija ruošiasi su šia Kristaus Prisikėlimo švente.

Sekmadienį - Kovo mėn 26 d. 7 val. ryte - VELYKINĖ PROCESIJA SU MIŠIOMIS.

Didįjį Penktadienį yra pasninko dieną: susilaikymas netik nuo mėsiškių valgių, bet ir pasninkas - atgailos diena.

Kviečiame visus lietuvius gausiai dalyvauti šiose pamaldose ypatingai Velykų ryto Prisikėimo iškilmėse. Draugijos prašomos atsiųsti jaunimą su tautiniais rūbais dėl procesijos.

Parapijos Komitetas

TRADUCCIONES

Pasaportes- Cartas de Llamada
Partidas de Nacimiento Legalizadas

Antonina Burczak

Solicitudes de visas para viajar a:
UCRANIA - POLONIA
LITUANIA

Sábados	Martes y Jueves
de 9 a 12 hs.	de 15 a 18 hs.
MENDOZA 1616	MORENO 3249
Avellaneda	Capital

1914 - 1989
SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE
75 m. Sukaktis

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE
San Martin 3175 - Lanus Oeste
1989 metai
Balandžio 16 d. sekmadienį 10 v.
VISUOTINAS NARIŲ SUSIRINKIMAS
Bus svarstomas 1988 mttų balansas

Po susirinkimo 13 val. įvyks
ASADO PIETŪS IR S.L.A. 1989 VEIKLOS SEZONO ATIDARYMAS

Įsigykite įžangas:
247-0923 - 241-0933 - 241-1047
240-2192.

Visus kviečia
S.L.A. Centro Valdyba.